

SPIRITUS.

- Spiritus aliquando idem sonat, quod ventus. iv, 44, n. 14.
 Postulat Spiritus sanctus pro nobis causaliter, id est, facit nos postulare, non autem postulat formaliter. iv, 44, n. 14.
 Spiritus sanctus procedit per modum impulsus, et non per modum imaginis. iv, 44, n. 15.
 Macedonii hæresis contra Spiritum sanctum. iv, 13, n. 15.
 Spiritus sancti divinitas, et consubstantialitas ejus cum Patre, et Filio probatur ex Scriptura contra errorem Græcorum. iv, 30, n. 20.
 Processio Spiritus sancti a Filio, unde probetur. iv, 333, n. 9.
 Si Spiritus sanctus a Filio non procederet, non distingueretur ab eo. iv, 340, n. 21.
 Contra hoc sentit Scotus. iv, 342, n. 23.
 Cujus fundamenta refelluntur. iv, 347, n. 31.
 Extirpantur etiam fundamenta Græcorum. iv, 354, n. 40.
 Spiritus sanctus a Patre, Filioque procedit, ut ab unico spiratore. iv, 356, n. 42; 358, n. 2; 366, n. 16, vide Complutenses et gratia.
 Spiritus, seu spirituale nullo modo possunt attingi a sensu corporeo, et quare. v, 496, n. 2.
 Spirituum vitalium motus non subditur imperio rationis. v, 607, n. 2 et vide memoria.
 Spiritus sancti processio voluntaria est perfectissime, licet non libera. v, 309, n. 44.
 Casu, quo fieret homo nec esset filius naturalis, neque adoptivus. viii, 636, n. 36.

SPONSALIA.

- Sponsalia de futuro obligant sub mortali. vii, 859, n. 8.

SPONTANEUS.

- Spontaneum quid sit. v, 360, n. 4.
 Spontaneum convenit amentibus, brutis, et pueris. v, 361, n. 6.

STATUS.

- Status naturæ sunt quatuor: naturæ puræ; naturæ integræ, naturæ reparatæ, et na-

turæ lapsæ. Qui singuli explicantur. vi, 724, n. 10, vide dilectio, gratia specialis, tentatio, vires et voluntas.

Quando quis obligatur per promissionem ad aliquem statum, non obligatur ad ea, quæ ad illum pertinent, nisi mediante susceptione status. vii, 864, n. 5.

Status legis gratiæ perfectior est aliis. vii, 124, n. 5.

Omnes status hominum reducuntur ad tres. viii, 395, n. 3.

Status innocentiam perfectio, per subjectionem ad Deum, et ab eo recipiendo, non per sacramenta. In eo signa externa, sed speculativa, non gratiæ practica. ix, 144.

Ejus status nulla ignorantia quasi privative: scientia a Deo per sensibilia, ut objecta, non ut media. ix, 148.

Status irreparabilis: incertum an ulla in eo poenitentia. Fuissent sacrificia: quid illa a sacramentis differant: in patria, nulla ipsa futura. ix, 124.

STELLA.

Stella quæ magis apparuit ejusdem speciei lucem habebat cum luce nostra, et superabat lumen solis. v, 351, n. 54; 352, n. 5.

STIPENDIUM.

Qui accipit duplex stipendium pro duabus missis, non satisfacit unam dicendo. vii, 632, n. 42.

STOICI.

Stoici contra Peripateticos aiebant omnes passio appetitus esse malas, vide Epicurei, passio et Peripatetici.

STUDIOSITAS.

Studiositas virtus circa quæ versetur. vi, 413, n. 28.

Studiositas est species modestiæ refrænans nimiam curiositatem in cognitione: estque pars potentialis temperantiæ. vi, 488, n. 4.

STUPOR.

Stupor est species timoris, quando scilicet timor est de malo insolito, et sic absorbet considerationem, vide agonia et timor.

SUAREZ.

Suarez, vide Gilbertus, superiores Angeli et vasquez,
 Enervare intendit Suarez rationem D. Thomæ: contrarius est D. Thomæ. viii, 395, n. 3.
 Rejicit Suarez omnino et rationem, et conclusionem D. Thomæ. viii, 91, n. 3.
 Truncat Suarez verba Augustini in distinctum sensum. viii, 268, n. 34.

SUBDIACONUS.

Subdiaconi tenentur ad recitandum quotidie officium divinum. vii, 817, n. 5.
 Utrum autem hoc sit ex jure, vel ex generali Ecclesiæ consuetudine. vii, 817, n. 5.
 Subdiaconi tenentur ad recitandum quotidie officium divinum. vii, 817, n. 5.
 Utrum autem hoc sit ex jure, vel ex generali Ecclesiæ consuetudine. vii, 817, n. 5.

SUBDITUS.

Subditus, vide dubito et præceptum.

SUBJECTIO.

Apparuit major illius subjectio in patiendo, non autem in agendo. iv, 37, n. 3.

SUBJECTUS.

Subjectum, id est, persona, vide persona.
 Subjectum quomodo se habeat in ordine ad accidens. v, 189, n. 44.
 Christus subjectus erit æterno Patri, postquam subjecerit sibi omnia. iv, 37, n. 3.
 Subjectum habitus quod debeat esse. vi, 254, n. 2; 255, n. 3.
 Subjectum est duplex, alterum connaturalitate activa, et alterum proportionis. viii, 243, n. 11.

SUBSISTENTIA.

Subsistentia reddit rem substantem, et sustentantem alia, et in se existentem sine indigentia ulterioris communicationis ad aliud substans et sustentans. i, 401, n. 25.
 Subsistentia datur in naturis substantialibus. i, 402, n. 26.

Subsistentia proprie non recipitur in natura sicut accidentia, sed est modus naturæ substantialis reddens illam terminatam, et incommunicabilem, ut possit natura ipsa reddi substans seu sustentans alia. i, 538, n. 3.

Subsistentia divina non distinguitur a natura divina, quia in Deo nihil extraneum reperitur, nec diversum esse habens. i, 538, n. 3.

Subsistentia divina ex hoc quod possit terminare alienam naturam, hoc non est recipere aliquid adveniens naturæ divinæ, sed supplere vicem suppositi alieni terminando naturam creatam. i, 538, n. 3.

Subsistentia addit aliquid reale absolutum intrinsece efficiens substantiam, quod est quidam modus substantialis, seu terminus ejus ultimus. i, 558, n. 17.

Subsistentia addit supra naturam, non solum connotationem aliquam, vel ordinem ad rem extrinsecam, sed positivum aliquid efficiens ipsam substantiam, per extrinsecam denominationem. i, 558, n. 18.

Id quod subsistentia addit supra naturam, est modus substantialis potius quam realitas aliqua distincta a substantia, tamquam res a re. i, 559, n. 19.

Præcipuus ordo et connotatio extrinseca subsistentiæ est respectu existentiam, quia constituit substantiam existentem per se, et secundario dicit respectum ad accidentia. i, 559, n. 20.

Subsistentia se habet ut terminatio naturæ. i, 560, n. 23.

Subsistentia est ultimum complementum, et terminus substantiæ, et quare. i, 561, n. 25.

Subsistentia non oritur ex natura secundum principia specifica, sed secundum principia individuata et singularia. i, 564, n. 34.

Subsistentia originative importat principia individuationis, formaliter vero est terminus, seu modus efficiens naturam singularem, eamque complens. i, 564, n. 34.

Subsistentia est ratio suscipiendi existentiam. i, 566, n. 37.

Subsistentia prius convenit naturæ, quam existentia. i, 566, n. 37.

Subsistentia est terminus naturæ primo et per se, et antecederet ad existentiam, et quomodo. i, 566, n. 37.

Subsistentia non reddit existentiam per se, actuando et superveniendo illi, sed supponendo se illi. i, 569, n. 5.

In substantiali composito non dantur partes subsistentiæ quæ convenient partibus, et ex illis integretur una totalis subsistentia. i, 570, n. 8.

Subsistentia non constans ex partialibus subsistentiis est indivisibilis formaliter, licet virtualiter et ex parte effectus sit divisibilis. i, 571, n. 9.

Subsistentia non habet extensionem formaliter, nec partes, sed solum virtualiter, et quare. i, 573, n. 13.

Subsistentia animæ rationalis separatæ non est subsistentia partialis. i, 574, n. 18.

Radix suppositi in Angelis, non distinguitur a natura, bene tamen subsistentia ipsa formaliter, id est, terminus ipse ortus ex principiis individuantibus. i, 564, n. 34.

Subsistentia, ut subsistentia, non multiplicat individua, quia non est principium individuationis, sed terminus. iv, 597, n. 22.

Subsistentia absoluta, et relativa, diversimode considerantur in divinis. iv, 74, n. 15.

Tres sunt subsistentiæ relativæ in ratione termini incommunicabilis, et perfectionis communicabilis. iv, 217, n. 20; 244, n. 18.

Una est subsistentia absoluta. iv, 220, n. 25; 252, n. 5; 259, n. 17.

Quid sit personalis subsistentia. iv, 241, n. 12, 13.

Duo sunt effectus subsistentiæ. iv, 242, n. 15.

Nomine subsistentiæ quatuor possunt considerari. iv, 251, n. 1.

Subsistentia terminative se habet, et in unione sui non dicit imperfectionem. v, 187, n. 41.

Solum subsistentia convenit substantiæ completæ. viii, 123, n. 1.

Subsistentia est prior quam existentia. viii, 123, n. 2.

Tamquam modus realis positivus distinguitur subsistentia a natura. viii, 124, n. 6.

Non est subsistentia de conceptu naturæ, neque e contra. viii, 124, n. 7.

Distinctio realis subsistentiæ a natura in natura corporea sumitur per ordinem ad individuationem. viii, 124, n. 7.

In natura autem angelica distinctio subsistentiæ sumitur per ordinem ad accidentia. viii, 124, n. 7.

Probabile est subsistentiam esse realitatem, et non modum. viii, 124, n. 7.

In Deo datur subsistentia absoluta. viii, 130, n. 30.

Implicatorium est subsistentiam creatam posse terminare duas naturas. viii, 167, n. 9.

Subsistentia accipit speciem a natura, quam terminat. viii, 167, n. 10.

Quia subsistentia est terminus naturæ infinitæ omnes naturas creatas potest terminare. viii, 167, n. 13.

Incarnatio non fuit facta in subsistentia absoluta. viii, 169, n. 13.

Natura prædita propria subsistentia aliena, etiam divina terminari non potest. viii, 174, n. 17.

SUBSTANTIA.

In naturis substantiæ datur subsistentia distincta a natura, sive sit aliquid positivum, sive negativum. i, 552, n. 4.

Quando producitur substantia licet dependeat ab existentia ut sit in rerum natura, non constituitur ipsa existentia. i, 688, n. 10.

Substantia dividitur primo in creatam et increatam, creata autem subinde dividitur in spiritualem, et corporealem, et constantem ex utraque. iv, 567, n. 10.

Ex Concilio Lateranensi. iv, 575, n. 4.

De ratione substantiæ, quæ est genus, non est, quod sit composita ex materia, et forma. Dividitur enim in incorpoream, et corpoream. iv, 583, n. 13.

Substantia incompleta non est omnino ad se, sed ad alterum, cui coaptatur, et coordinatur non ut relatio prædicamentalis, sed ut pars. v, 597, n. 23.

Substantia incompleta est forma, vel materia, si sit forma est actus primus; si autem sit materia est pura potentia. iv, 69, n. 7.

Substantia in diffinitione personæ, non significat essentiam, sed suppositum. iv, 237, n. 4.

Substantia tantum est visibilis per accidens. v, 479, n. 29.

SUBTILITAS.

Subtilitas corporis gloriosi qualiter ab Eutychio, et aliis hæreticis intelligebatur. v, 345, n. 39.

Subtilitas dupliciter potest sumi, et quantitative, et qualificative. v, 349, n. 49.

Subtilitatis dos non ad penetrationem, sed ad purificationem, seu defæcationem datur corpori glorioso. v, 345, n. 39.

Subtilitas est instrumentum quasi morale virtutis divinæ ad faciendam penetrationem corporum. v, 349, n. 49.

Superbia initium est omnis peccati. v, 139, n. 12.

SUPERFICIES.

Locus addit supra superficiem aliquem modum, vel relationem, secundum situationem, vel distantiam spatii. iv, 707, n. 24.

SUPERIOR.

Superiores Angeli participant scientiam magis in universali, quam inferiores. iv, 766, n. 9.

Quidquid dicat pater Vasquez, cui Suarez, et Alarcon contradicunt. iv, 766, n. 9.

In universali inquam, quantum ad vim representandi. iv, 773, n. 17.

Sicut ex uno sigillo, vel typo potest exprimi figura, quæ simul representet hominem, equum, arborem. iv, 776, n. 20.

Superior, vide prælatus et princeps.

Superior carens omni lege, et omni superiori, sicut Deus, non poterit obligari ad retributionem præmii ex vi alicujus legis, sed solum ex ordinatione vel pacto suo. vi, 899, n. 3.

SUPERNATURALIS.

Supernaturale dupliciter sumitur. Primo, quoad substantiam; secundo, quoad modum. ii, 280, n. 2.

Quid utrumque sit. ii, 280, n. 2.

Si daretur intellectus, vel substantia supernaturalis, illa non supponeret aliquid elevabile, sed esset in potentia connaturali, non obedienciali, ad id quod est ordinis divini, et divinus intellectus non esset ordinis superioris. ii, 283, n. 6.

SUPERNATURALITAS.

Supernaturalitas debet esse elevativa intellectus et voluntatis, seu potentiæ creatæ, et debet habere superioritatem, id enim pertinet ad elevationem respectu intellectus creati. ii, 280, n. 2.

SUCCESSIVUS.

Species Angelorum non sunt æque applicatæ circa entia successiva, ac sunt circa permanentia, quæ sunt condita ab origine mundi. iv, 827, n. 37.

SUFFRAGIUM.

Suffragia tantum consequuntur ad actus exterius executos. vi, 102, n. 66.

SUMMUS.

Summus pontifex est suprema regula fidei, estque regula sui, et aliorum. vii, 150, n. 32; 234, n. 11.

Hoc tamen pontifex summus supposita acceptatione Ecclesiæ tamquam requisitum necessarium. vii, 234, n. 11.

Summus pontifex approbando aliquod officium non utitur infallibili assistentia Spiritus sancti: et ideo non habent ea quæ continentur in tali officio infallibilem veritatem. vii, 809, n. 10, vide papa et romanus pontifex.

SUPERBIA.

Superbia fuit primum peccatum malorum Angelorum. iv, 932, n. 9; 933, n. 10.

Non subesse superiori, et præesse alii, est res volita, et non dumtaxat conditio, ut sit speciale peccatum superbiæ. iv, 938, n. 16.

Non subesse superiori, ex motivo excellentiæ propriæ est conditio specialis superbiæ. iv, 938, n. 16.

Supernaturalitas potest convenire alicui rei ex triplici principio, scilicet ex causa efficiendi, finali, et formali. vi, 763, n. 12.

Supernaturalitas quoad speciem nequit dari quin gradus superiores talis speciei sint etiam supernaturales, vel abstrahentes a naturali, et supernaturali. vi, 764, n. 13, vide virtus infusa.

Nulla supernaturalitas potest convenire creaturæ substantialiter. viii, 142, n. 22.

SUPPLICIUM.

Supplicia a Deo ex qua justitia, et virtute reddantur. iii, 750, n. 6.

SUPPOSITIO.

Suppositio antecedens an tollat libertatem voluntatis, vide necessitas.

SUPPOSITUM.

Suppositum et natura se habent ut includens et inclusum, sed ly includens sumitur dupliciter, et quomodo. i, 562, n. 29.

Suppositum et singulare, non convertuntur. iv, 237, n. 3.

Nomen suppositi incommunicabilitatem importat. iv, 237, n. 4.

Suppositum est principium operandi ut quod. viii, 52, n. 1.

Supposito quædam res conveniunt ratione ipsius suppositi, et quædam ratione naturæ. viii, 515, n. 9.

SUSPENSIO.

Suspensio actus, vide actus.

SUSPICIO.

Suspicio non est virtus, cum non procedat certo, et infallibiliter; sicut nec fides humana, nec opinio. vi, 436, n. 2.

SYLLOGISMUS.

Sicut in syllogismis de termino communi requiritur, quod medium perfecte distribuitur; ita in syllogismo expositoryo requiritur, quod medium perfecte singularizetur. iv, 66, n. 47.

SYMBOLUM.

Symbolum fidei omnes etiam minores tenentur scire ad bene credendum. vii, 143, n. 6, vide articulus et præceptum.

Explicatur quid symbolum significet. vii, 133, n. 1.

In symbolo veritates fidei optime, et convenienter ponuntur. vii, 133, n. 1.

Plura symbola edita fuerunt pro diversi temporibus, non ad inducendam novam fidem, sed ut eandem amplius explicarent. vii, 134, n. 2.

Symbolum Apostolorum ab ipsis fuit editum. vii, 134, n. 2.

SYMPATHIA.

Sympathia potentiarum non sufficit ut una moveatur ab alia. v, 497, n. 21, vide actus interior, etc.

Sympathia potentiarum, seu colligatio non sufficit ut potentia inferior a superiori moveatur; sed requiritur diffusio alicujus virtutis. vi, 472, n. 4.

SYNDÆRESIS.

Syndæresis principium est immutabilitatis circa bonum in communi. v, 180, n. 28.

Syndæresis quo sensu dicatur esse naturalis seu naturaliter conveniens. vi, 446, n. 29.

Syndæresis est habitus primorum principiorum practitorum, distinctus ab habitu speculativorum, propter diversam difficultatem vincendam, quæ invenitur in principiis practicis, et speculativis. vi, 468, n. 7, vide habitus primorum principiorum.

Syndæresis regulat rectam intentionem finis. vi, 468, n. 7, vide prudentia.

SYNESIS.

Synesis est virtus, quæ ponitur pro judicio, seu sententia. v, 600, n. 21.

Synesis est virtus, quæ est pars potentialis prudentiæ. vi, 693, n. 13, vide eubulia et gnome.

T.

TACTUS.

Tactus non requirit necessario alterationem physicam, sed sufficit ei immutatio intentionalis, qualis erit in corporibus gloriosis, et damnatis. v, 340, n. 23.

Ad tactum requiritur contactus corporum. v, 340, n. 23.

Tactus quare æqualem calorem non sentit, sed excedentem. v, 340, n. 23.

Tactus delectationis quomodo regantur a virtute temperantiæ. v, 611, n. 9, vide temperantia.

Tactus delectatio vehementior est inter corporales prout in linea corporali. vi, 213, n. 6, vide visus.

Tactus utilior est animalis cæteris sensibus, quia sine ipso non vivit. vi, 213, n. 6.

TALPA.

Talpa dicitur cæca non solum ratione animalis in communi, sed quia aliæ species animalium terrestrium capaces sunt visus. v, 734, n. 25.

TAURUS.

Tauri cicuratio in oppido de las Brozas, in festivitate D. Marci fieri solita. vii, 958, n. 1.

Taurus ad cicurationem electus Marci nomine insignitur. vii, 958, n. 1.

Taurus ad cicurationem nuncupatis suffragiis a præfectis sodalitatibus eligitur. vii, 958, n. 1.

Tauri ad cicurationem electi celebris historia et narratio. vii, 959, n. 2.

Taurus oircuratus peractis solemnibus divinis

dimittitur, pristinam ferocitatem resumit, et ad montes, et solita pascua transvolat, toto impetu ruens. vii, 969, n. 2.

Taurum dedicandi Marco evangelistæ mos inde originem traxit, quod in Serapidis solemnibus, et debacchatione passus sit. vii, 961, n. 6.

Taurus potest mansuescere magica arte, et aliquibus causis naturalibus. vii, 963, n. 9.

Tauri Marco evangelistæ dicati falsa Dioscoridis narratio. vii, 960, n. 3.

Tauri Marco evangelistæ dicati cicuratio non est effectus naturalis. vii, 962, n. 7.

Tauri cicuratio prædicta an possit divinæ virtuti tribui. vii, 962, n. 8.

Tauri ferocissimi, dæmonis et magorum potestate mansuefiunt. vii, 972, n. 25.

TEMPERANTIA.

Temperantia non regit delectationes actus, quatenus materialiter sunt in tactu, sed quatenus sunt formaliter in appetitu sensitivo. v, 611, n. 9.

Temperantia est virtus subjectata in appetitu sensitivo ad moderandas passiones, seu eliciendum passiones moderatas, vi, 117, n. 3, vide fortitudo, virtus moralis et voluntas.

Temperantia est virtus cardinalis ad partem concupiscibilem pertinens, habetque tamquam partes subjectivas ex parte ciborum abstinentiam et sobrietatem: ex parte venereorum castitatem, et virginitatem: tamquam partes vero potentiales habet continentiam, clementiam, mansuetudinem, modestiam: et hæc ultima in varias species dividitur. vi, 488, n. 4, vide modestia.

Temperantiæ correspondet donum timoris inadæquate, et ex parte actus secundarii, vii, 380, n. 17.